ДЕТСКА ГРАДИНА «КОСМОНАВТ» - гр. ШУМЕН, общ. ШУМЕН
Шумен; ул. «Съединение» № 12 А; тел. 054 862773; info-2700128@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДАРИНА ДИМИТРОВА
Директор на ДГ "Космонавт", Шумен

Заповед № 562-2/ 11.09.2026 г.

МОДЕЛ ЗА РАБОТА
СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА
В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ
ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

/неразделна част от Правилника за дейността на детската градина/

учебна 2026/2027 година

СЪЩНОСТ И НЕОБХОДИМОСТ ОТ АДАПТАЦИЯ НА ДЕТЕТО ОТ СЕМЕЙНА СРЕДА КЪМ ДЕТСКА ГРАДИНА

Адаптацията е строго индивидуален процес за всяко дете и за неговите родители. Думата „адаптиране“ означава „приспособяване на организма или на сетивните органи към околната среда, към обкръжаващите условия“ или по-точно приспособяване на някого към някаква среда, някакви условия. Това е естествен процес, присъщ на всеки жив организъм, чрез който става уравновесяване с околната среда. Излизането от семейната среда и срещата с новата - заобикалящата, непознатата социална среда е част от живота и развитието на детето. Тръгването на детска градина е изключително събитие за малкото дете, защото е свързано именно с попадането в новата среда - материална и социална. Раздялата с майката се преживява болезнено от почти всички деца. Те страдат и от това, че се намират в нова обстановка сред непознати хора и затова чл. 39, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 5 за предучилищно образование казва:

(2) Детската градина изработва и прилага модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина, който е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина.

(3) Моделът по ал. 2 задължително включва краткосрочно присъствие на родителите в детската градина. Продължителността на присъствието на родителите, както и дейностите, в които могат да участват, се определят предварително на индивидуални срещи между учителите и родителите."

Психолози и педагози смятат, че периода на адаптация на детето преминава през три основни форми:

- Лека;
- Средна;
- Тежка форма на адаптация.

За определяне на една или друга форма на адаптация се посочват обикновено следните основни критерии:

- ✓ Емоционално състояние на детето;
- ✓ Отношението му към възрастните;
- ✓ Отношението му към връстниците;
- ✓ Състояние на съня и апетита;
- ✓ Честота и продължителност на острите заболявания;
- ✓ Сроковете, в които детето се нормализира.

Практиката показва, че има деца, които се приспособяват веднага, а други продължително време - от 2 до 4 месеца, след постъпване в детското заведение.

Приспособяването на детето е и социален процес и в него играе роля придобитото т.с. личния опит на детето, подготовката му в семейството. Семейството е основополагащото, първоначалното в живота на детето и там се поставя фундамента на нервно-психическото, физическото и емоционалното здраве на детето; началните умения и навици за самообслужване, за поведение, заобщуване. Родителите в най-голяма степен могат да допринесат за бързата и безболезнена адаптация на детето към детската градина, когато те са убедени в способността на детето, че може успешно да премине през този период. Тази убеденост носи увереност и емоционално спокойствие както за тях, така и на детето. Доверието, което гласуват родителите на детето позволяват то да приеме детската градина - новите приятели, екипа на детската градина, новите играчки, дневния режим и цялата среда около него като своя, в която да се чувства свободно и сигурно.

Детската градина е място за възпитание, обучение и социализация на детето.

Цялостната дейност на ДГ „КОСМОНАВТ“, Шумен е законно регламентирана, научно обоснована, професионално практикувана и институционално контролирана.

Детската градина е инициативен фактор във взаимодействието с родителите. Законът за предучилищното и училищното образование определя ролята на родителите като участници в образователния процес.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина е регламентирано в ДГ „КОСМОНАВТ“, Шумен чрез Механизъм за успешна адаптация и плавен преход на детето от семейна среда към детската градина.

Родителите на детето участват и подпомагат процеса на изграждане на навици и умения на детето, осведомяват се за приобщаването/адаптацията на своето дете към детската градина и постигнатите от него резултати.

Ролята и задължението на детската градина е даде модели, които родителите могат да усвоят и да прилагат с оглед постигане целите на предучилищното образование и успешна подготовка на детето за училище и за обществения живот.

МОДЕЛ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА НА „КОСМОНАВТ“, ШУМЕН

Ние не знаем какви са вашите спомени от вашата детска градина, но знаем, че бихте искали детето ви да запази възможно най-топлите и прекрасни преживявания от различните етапи, през които минава. И ако до вчера е било в обятията ви, то днес е време да тръгне по неминуемата житейска стълбичка. В повечето случаи нейното първо стъпало се нарича...

ДЕТСКА ГРАДИНА

Като всяко стъпало, и това има своите предизвикателства и изненади - когахубави, кога лоши. Все пак бялото и черното непрекъснато се преплитат в живота ни, нали?

Не забравяйте, на което и стъпало да се намира, детето винаги ще има нужда от вашата помощ, подкрепа и безрезервна любов. А колкото и големи и знаещи да сте всички ние, винаги ще имаме полза... и от още един съвет.

Затова нека си подадем ръце, за да бъде първата крачка смела и уверена. За да „напишем” заедно красивите спомени на нашите деца. Споделянето само би ни направило по-знаещи и по-успешни. Хайде, напред към... детската градина.

И малкото човече е на 3 години вече :)

Замисляли ли сте се през първата година от живота на детето ви, колко време сте прекарали плътно до него?

Според психолозите...

До **1 година** детето се нуждае от контакт с родителите си 24 часа в денонощието. След **1,5 година** то вече не изпитва този силен страх от раздялата с най-близките и може в известна степен да „допусне” до себе си по-малко познат човек. Обикновено към **2-рата година** „демонстрира” по-голяма независимост. Постепенно разбира, че на света има и други големи и добри хора, освен мама и татко, баба и дядо. Всъщност тази последователност на разширяване на кръга на общуване има огромно значение за благополучна адаптация на детето и към детската градина, и към обществото като цяло.

Така или иначе времето тече... и нещата се променят. **Неусетно се изнизват дните и вашето малко човече е вече на 3 години. Счита се, че именно това е възрастта, когато е добре детето да постъпи в детска градина.** То вече е готово да започне да общува с външния свят още по-активно, да изгражда нови контакти с връстници и с възрастни, да изпробва нови модели на поведение. Разбира се, окончателното решение е ваше, в зависимост от индивидуалните особености на детето и алтернативите, които имате. Но не забравяйте, че в крайна сметка детето има нужда от социална среда, в която ще формира редица важни качества и ще натрупа ценни знания. С ваша помощ то ще се справи с новите изисквания на новата обстановка. Е, това не се случва изведнъж и изисква търпение.

Бъдете търпеливи и не преставайте да показвате обичта си към детето. Не му се сърдете, ако капризничи, сърди се, плаче... Проявете разбиране и търпение. Лека-полека всичко ще си дойде на мястото. А дотогава Ви молим не пренебрегвайте съветите ни. Може би точно някои от тях ще ви помогнат за по- бързата и безболезнена адаптация към детската градина.

Всяка адаптация изисква време и ако за едно дете е достатъчна седмица, за друго може да е необходим и месец. Това важи в пълна сила и за мама и татко. Продължителността на адаптацията зависи и от характера на детето, семейната обстановка, здравословното състояние.

Всяко начало е трудно!

Родителска тревога

С тръгването на детска градина се опитайте да сведете до минимумнапрежението и притесненията. Не пренасяйте тревогите си върху детето. Вашите емоции му влияят. Все пак вие изпращате детето си на едно място, където опитни педагози ще се грижат за него, ще срещне приятели, ще

придобие нови навици и умения, ще получи първите си по-сериозни знания. Да, като всяко ново начало и сега са възможни трудности - не са за пренебрегване нито стресът, нито почти сигурните разболявания. Но не обсъждайте пред детето евентуалните неприятности. Не изпадайте и в другата крайност - да рисувате идилична картина. Постарайте се да мислете позитивно и вярвайте, че всичко ще бъде наред.

Дневен режим

Обърнете внимание на режима на детето. След като предварително сте се запознали с дневния режим в детската градина, се постарайте да наложите подобен и у дома.

Хранене

Максимално приближете менюто у дома към това в детската градина. Ако детето е свикнало вкъщи на обяд да яде само едно ядене, то нищо чудно, че в детската градина ще откаже някое от първото, второто или третото. Имайте предвид, че често пъти храненето е една от основните причини, поради която детето не иска да ходи на детска градина.

*Ако има храни, които детето не консумира, съобщете на персонала и помолете да не бъде насилвано да яде нещо, което принципно не яде. С времето, от само себе си, току-виж точно тази храна му стане любима.

*Ако детето е алергично към дадени храни, също е задължително да бъдат уведомени педагозите и медицинската сестра. Това, което се изключва от менюто на алергичните деца, е задължително да се спазва и в детската градина. Ето защо е разумно и другите родители да знаят, ако има деца в групата, алергични към дадени храни. Това е необходимо в случай, че се носят почерпки по различни поводи.

*Знаете колко е важно детето да се храни здравословно. В детската градина на таблото всяка седмица се сменя листът с написаното меню, което е съобразено с наредбата за здравословно хранене в детските градини.

* Какво обикновено се случва след като вземете детето от детската градина? Често пъти малкото човече е гладно и често се забравят принципите на балансираното хранене. Предлагат се недотам здравословни храни, а след това детето не иска да вечеря. Опитайте вместо вафли, чипсове, близалки да предложите плод или ядки примерно непосредствено след вземане на детето от детска градина. А и вероятно ще се съгласите, че е по-доброто решение детето да бъде за кратко време гладно - докато се приберете у дома, а там да му предложите вечеря с нужните витамини.

Първи дни

Именно от тях зависи какво ще е по-нататъшното отношение на детето към новото място. Това от своя страна влияе и върху неговото здраве, и върху отношенията му с другите деца. Опитайте се да превърнете началото в нещо като мини празници. Защото точно първите дни, така както бързо минават, така и повлияват на следващите срещи с „новото“ като нещо радостно или като нещо ужасно. Ако детето плаче и не иска да отива на детска градина, гушнете го, успокойте го, разкажете му колко вълнуващи моменти го очакват. Или се опитайте да „отвлечете“ вниманието му с друга интересна тема - защо например не му разкажете как кучетата, охлювите, мравките (това, което срещате по пътя си), че те също си имат своя детска градина и всяка сутрин бързат за там. Или пък просто се усмихнете и му предложете да стигнете до детската градина, пеейки любими песнички или казвайки си смешки, гатанки, или подскачайки на един крак.

Интересните идеи винаги разпалват детското въображение, а Вашето спокойствие и ведрост се предават и на детето.

Имайте предвид, че е от значение и последователността при ходенето на детска градина. Нека детето свикне с мисълта, че от понеделник до петък всеки имазадължения - то е на детска градина, мама и татко са на работа. А събота и неделя са дните за семейни забавления. Това ще се случи, ако не се отклонявате от този график. Ако решите, че в сряда детето няма да ходи на детска градина, защото не иска, плаче, моли се да си е вкъщи, вие самите нарушавате графика и затруднявате адаптацията. Освен това малкото съкровище разбира, че има варианти и е способно да ви манипулира. Ето защо в случай, че детето не е болно, не превръщайте „работния“ ден в „почивен“. Не забравяйте, че правилата не затрудняват, а улесняват живота на детето.

Организация на времето

Сутрин така организирайте времето, че да е достатъчно за всичко. Да, струва ви се невъзможно, но все пак всичко се свежда до добрата организация. Едно от условията за това е събуждането да бъде навреме. Предвидете минутките за разбуждане, за гушкане, за сутрешен тоалет, обличане, прически. Някои деца имат нужда сутрин от хапване вкъщи, преди закуската в детската градина, особено ако времето от ставането до излизането е повече

от половин-един час. В този случай предупредете персонала, че детето закусва вкъщи и е възможно да не е гладно и да не изяжда закуската си в градината. В заключение - не позволявайте всичко да става на бързи обороти. Това само изнервя обстановката. А никой няма нужда сутрин от суматоха и напрежение. Важно е да тръгнете към детската градина спокойни и усмихнати. Денят се познава от утрото, нали?

Какво да има в детската раница

Накъде без детската раница? Заедно с детето изберете най-хубавата и сложете в нея всичко необходимо. В детската градина ще ви информират какво трябва да подготвите за детето от вкъщи.

Обикновено списъкът включва:

Комплект за преобличане, пижама, пантофи, евентуално протектор за матрак и хигиенни материали. По-малките деца често се цапат или заливат с вода/чай, докато изградят уменията за самообслужване, така че е хубаво да имат поне два комплекта резервни дрехи и достатъчно бельо. Погрижете се дрехите да са лесни за обличане и събличане, да нямат сложни закопчавания или трудно да минават през главата. Обувките съответно да са лесни за обуване и събуване - на този етап за предпочитане са обувките без връзки.

Навиците на самообслужване

В детската градина вашето дете ще усвои навиците само да се обслужва, а това изисква време. Имайте търпение и не се сърдете, ако вечерта го намерите облякло някоя дреха с ръбовете навън или с криво закопчани копчета. Вместо упреци по-добре го похвалете, че само се облича. Все пак, ако смятате, че детето ви има нужда от повече внимание и подкрепа в това отношение, не бързайте да повишавате тон, а поговорете спокойно с хората, които се грижат за вашето дете иуеднаквете очакванията си. Ако детето ви все още не е самостоятелно и използва памперс - не се притеснявайте, повечето деца не са усвоили напълно тези умения и няма да е единственото, което сега се разделя с памперса. Обсъдете този въпрос с персонала и осигурете достатъчно дрехи и бельо за преобличане. В началото често ще има дрешки, които да перете, но нека това не ви обезсърчава - все пак ученето е продължителен процес. Проявете търпение вкъщи и всеки ден насърчавайте детето да ползва тоалетна чиния, при необходимост купете детска седалка/стъпало, за да се чувства то спокойно и уверено в света на възрастните.

Учителките и помощник-възпитателите ежедневно помагат на децата да изградят умения за самообслужване.

Раздяла пред детската градина

Раздялата трябва да бъде бърза и кратка. Ако на вратата на детската градина детето започне да плаче и да ви моли да се върне, не отстъпвайте. В противен случай ще ви манипулира и занапред и ще продължава да ви устройва подобни сцени. Кажете ли веднъж „тръгвам", непременно тръгнете. Повярвайте на госпожата, че щом влезе в стаята, детето бързо се успокоява и всичко е наред. Освен това практиката показва, че детето много по-бързо свиква с новата среда, отколкото си мислят мама и татко. Имайте предвид, че някои деца се разделят по- лесно с татко, така че може да пробвате и този вариант. Повечето деца плачат, защото тяхната главна потребност е да бъдат в безопасност и да се чувстват защитени. Затова гушнете детето, целунете го, припомнете му какъв интересен ден го очаква с другите дечица и го уверете, че скоро пак ще сте тук. Добре е да уточните след колко време ще го вземете, като имате предвид, че за детето времето все още не се измерва с минути или часове. Кажете например, че ще сте при него след като се събуди от следобедния сън и хапне следобедната закуска, и непременно спазете обещанието си. Дайте му увереност, че всичко ще е наред и нищо лошо няма да му се случи.

Усещане за нещо познато

Попитайте дали е разрешено в детската градина да се носят вещи от вкъщи и какви са условията - може ли да се внасят в групата или по-скоро стоят в шкафчето. Ако е позволено, нека детето вземе със себе си любимата играчка или книжка. Това ще му носи спокойствие, усещане за нещо лично и познато. Освен това тази играчка може да му помогне да се запознае с повече деца (вероятно те ще са любопитни как се казва зайчето или колко е бърза количката). Тази играчка може да помогне и на вас да разберете как се е чувствало детето. Тъй като то все още не умее добре да разказва за своите емоции и чувства, го попитайте: „Какво прави днес в градината твоето зайче? Игра ли си, с кого се запозна...". И внимателно изслушайте отговорите.

Обратно към вкъщи

Когато се прибирате от детската градина, си създайте ритуал. Например:отбийте се на близката площадка или в парка. Просто направете нещо заедно, което да ви достави удоволствие. Зареждането с положителни емоции е от особено значение. Приятният завършек на деня ще подготви и прекрасното утро на следващия ден.

Докосване до вътрешния свят

Новите впечатления и преживявания водят до напрежение на нервната система. Ето защо след като се приберете у дома от детската градина, осигурете на детето спокойствие и уют. Опитайте се незабелязано да се докоснете до вътрешния му свят, да разберете как се чувства, какви са страховете и радостите му.

* Поиграйте и приятелски си поприказвайте. Попитайте детето какво е закусвало, обядвало, с какви играчки е играло, дали се е запознало с някого. Разкажете му и за своя ден. Избягвайте да го питате дали му е харесало в детската градина и дали утре ще отиде пак - възможно е това да му внуши мисълта, че там може и да е лошо и че е възможно и да не ходи.

*Преди лягане започнете да разказвате приказка за момченцето/ момиченцето, което съвсем скоро е тръгнало на детска градина. Но не разказвайте цялата приказка наведнъж. Оставете да има и за следващите вечери. На следващия ден, след като разберете как вашето дете е прекарало деня в детската градина, ще продължите приказката за героите, които също така са прекарали чудесно. Чрез приказката се опитвайте и да разрешавате проблемни ситуации. Детето ще знае, че не винаги всичко е идеално, но важното е да можем да намираме решения. Постепенно разказвайте заедно. Така по-лесно ще разберете как то се чувства в новата обстановка. Не забравяйте, че на тази възраст децата трудно споделят преживяванията си. По този начин ще му помогнете и именно в тази насока - да осъзнава собствените си емоции и да се опитва да ги споделя.

* Рисуването също е добър способ за себеизразяване. Всъщност всяко едно творческо занимание - като работата с пластилин или глина например, дават възможност за психическо разтоварване и „изливане“ на емоции. Неизразените емоции (особено негативните) се „насъбират” и накрая се изливат в сълзи, които отстрани може и да изглеждат непонятни, тъй като няма никакви видими външни причини за подобна реакция. Творческите занимания помагат на малкото човече да изрази чувствата си и да намери нужното му спокойствие. Чрез тях и много по- лесно можем да започнем разговор, който да ни помогне да се докоснем до детския свят, който на този етап има нужда от разбиране и подкрепа.

Специално за татковци

Като че ли сме свикнали да приемаме, че мама е главната действаща сила в отглеждането на детето, макар че все по-често се срещат бащи, споделящи не само финансови отговорности, а и такива, касаещи храненето, хигиената, емоционалното развитие на мъниците. И ако се съгласим с мнението на велики философи, че мъжете стават по-късно бащи, отколкото жените - майки, че на мъжете им трябва повече време, за да усетят и почувстват новата си роля, да осмислятситуацията, то бихме били и единодушни, че до 3-тата година на детето е задължително татко да разгърне възможностите си, напълно осъзнал вече какво се очаква от него.

Ролята на таткото във възпитанието на детето в никакъв случай не е по- маловажна от ролята на мама. *Всяко дете има нужда от хармонично развитие, което може да получи само при участието и на двамата родители.*Ако човек с раждането си не осъзнава съществуването на двата свята - мъжкия и женския - в лицето на мама и татко - то той е ограничен в своите възможности, много по-трудно ще се ориентира в света навън. И ако мама е тази, която ще прегърне по най-топлия начин наскърбеното мъниче, то татко е този, който ще му вдъхне увереност да продължи по пътя и да преодолее трудностите.

И момчетата, и момичетата се нуждаят от общуването с татко, от неговата любов, сила и решителност. За момчетата татко е нужен, като образец за подражание. От него те получават представа как трябва да се държат. Във възрастта между 3 и 5 години момчетата моделират своето поведение в съответствие с бащиния пример. За момичетата,татко също е образец за мъжко поведение. Контактът с татко, е всъщност техният първи опит в общуването с мъжете и бащината фигура е моделът, който стои в основата на бъдещите партньорски взаимоотношения. Ненапразно съществува мнението, че жените интуитивно избират мъже, приличащи на бащите им. Ако по някаква причина бащата трайно отсъства от живота на детето, потърсете начин, то да има връзка с други значими за него мъже - чичо, вуйчо, дядо, по-голям брат... Участието на грижовен мъж помага на детето да се развива пълноценно и хармонично.

Скъпи татковци, ако дотук накратко ви представихме в най-общ план колко сте важни и незаменими за вашите деца, позволете да ви дадем и няколко конкретни препоръки, свързани с периода, когато вашите деца посещават детска градина.

*__***Включвайте се заедно с майката в родителските срещи***__, в различни тържества и инициативи в детската градина - детето ще бъде щастливо и сигурно от факта, че и мама, и татко са дошли да го гледат и ще се почувства истински значимо и обичано.

*****Попитайте персонала с какво бихте могли да сте полезни **и да** допринесете за групата или цялата детска градина - освен с доброволна работа по облагородяване на помещенията и двора, можете да предложите и да се включите в различни инициативи по повод празници или да организирате спортни игри с децата, да им представите своята професия и други забавни занимания, които те със сигурност ще оценят и ще помнят дълго.

*__***Всеки ден отделяйте време за детето си.***__ И се старайте да го прекарате по най-пълноценния начин. Безсмислено е два часа да обикаляте парка с чувство на изтощение и задължение, но е безценно, ако прекарате дори и 15 минути, наситени със смях и забавления.

*****Ако сутрин мама води детето на детска градина, то нека татко го вземе __***след това или обратното.***__ Това важи особено за периода на адаптация. Нека детето почувства подкрепата и на двамата родители.

*****Имайте търпение и проявете разбиране към детските сълзи. **Не**считайте, че синът ви е разглезен, ако плаче, защото не иска да отиде на детска градина примерно. Да, вашата задача е да го направите мъжествен, силен, смел, но обичта и ласката не се изключват. Те са потребни както на момичетата, така и на момчетата. Изследвания показват, че по-мъжествени са онези синове, чиито бащи не се скъпят на нежност в отношенията си и проявяват разбиране и търпение, особено в ранното детство.

*__***Бъдете строги, но и справедливи.***__По мъжки се ядосвате, че точно вашето отроче не спира сутрин да плаче пред вратата на детската градина, че точно то не може да си обуе само обувките, че точно то още не може без памперс, докато спи... Както по мъжки се ядосвате, така и по мъжки се овладейте. Не упреквайте детето, не му се присмивайте, не го обвинявайте. Така само ще загубите доверието му. Помогнете му да се справи с новата обстановка. А това може да се случи само с разбиране и подкрепа. А подкрепата на татко е нещо много специално - тя вдъхва сили и вяра, прави полета възможен.

*__***Не спирайте да играете с вашите деца.***__ Нека ви напомним, че чрез играта те опознават света и „трупат“ знания. А бащините игри са нещо различно - те са дръзки, буйни, смели. Възпитават бързина, ловкост, решителност, любознателност. Но нека любимите щури игри с татко бъдат примерно след вземане от детската градина. Със сигурност те не са подходящи вечер преди лягане, дори могат да се окажат причина за нощни кошмари. Не забравяйте, че децата от 2 до 4 години лесно губят контрол над своите чувства (такива като любов, ненавист, страх). Мъниците все още не различават ясно реалното от нереалното. Прекаленото възбуждане може да доведе и до трудно заспиване. А будилникът сутрин е безкомпромисен...

Отношенията между родители, учители, деца

Безспорно ролята на педагозите е от първостепенно значение за адаптацията на детето в детската градина. Учителките са тези, в чието лице малкото човече ще потърси едва ли не нещо като копие на мама. Ето защо е добре да обясните на детето, че докато е в детската градина и вас ви няма там, всичко, което иска да каже на някого, може да каже на госпожата. Ако не иска супа, ако някой го обиди, ако не може да си завърже обувката... Тя ще го изслуша, ще му помогне, ще го защити, ако се налага. Важно е да се спечели доверието на детето. А докато се постигне желаната хармония в отношенията между родители-учители- деца, **е възможно да преминете през различни фази:**

Детето - родител- учител

И учителите, и родителите имат своите очаквания. Добре е още в началото да си изясните кой какво очаква. Така бихте избегнали разочарованията и за двете страни. Не се притеснявайте да изразите изискванията си било то към хигиената,било към обучението. Ако решите, че вашето дете не е научило нито една песничка, а детето на колежката ви вече знае няколко, не бързайте с нападките към учителите. Попитайте госпожата учат ли песнички и стихотворения и кои са те. Обяснете, че бихте искали да „репетирате“ у дома. Освен това отчитайте и факта, че темповете на усвояване на каквото и да било са различни за различните деца, като това с нищо не прави едните по-добри или по-лоши от другите.

Вярвайте на Вашите госпожи, че те имат еднакво отношение към всички деца и дават достатъчно любов и внимание на всички тях. Персоналът на детската градина спазва етичен кодекс за работа с деца, който изисква етично отношение и индивидуална грижа към всяко дете.

И не на последно място: това, че детето ви вече е на детска градина, не би трябвало да означава, че отговорността за неговото възпитание и знания са изцяло грижа на педагозите и помощник-възпитателите. Напротив, първостепенната отговорност си остава и винаги ще бъде ваша, докато педагозите могат да са ваш ценен помощник.

Общуване между връстниците

В общуването с връстниците детето се учи да изразява себе си, да управлява своите емоции, да установява различни отношения. За ефективното общуване е нужно детето да умее много неща - внимателно да слуша, да изразява своите мисли и чувства, да уважава събеседника си, да се договаря. Всичко това много зависи и от развитието на речта. В детската градина детето попада в колектив и формирането на навиците за общуване се изгражда постепенно с помощта както на възпитателите, така и на родителите. Ако наблюдавате известно време как си играят децата в двора на детската градина, лесно ще разберете кои деца се очертават като лидери, кои като изпълнители, кои са срамежливи, кои са агресивни, кои се налагат, кои отстъпват... Подобни тенденции, разбира се, не са зададени или установени, те се променят. Все пак децата тепърва се изграждат и социализират. Те имат нужда от опит и време в общуването, а родителите могат да им помогнем в това отношение.

<u>За целта е важно:</u>

*да не „лепваме“ етикети нито за своето, нито за чуждите деца, защото всички деца имат право да се чувстват защитени и щастливи в детската градина;

*да обсъждаме, а не да осъждаме дадена ситуация или поведение;

*да проявяваме разбиране към всяка създала се ситуация и взаимно да я обсъждаме вместо да се поддържа напрежение; да се създават настройки и групировки, които да разделят родителите;

*да разискваме, а не да налагаме мнение.

При проява на агресия, разбира се, не оставайте безучастни. Не е нужно да раздавате правосъдие, но е нужно да се обсъди проблема с всички заинтересовани страни. И не забравяйте, че личният пример е най-добрият учител. Показвайте на децата си как е редно да се общува, как се изграждат добри отношения между хората. Възпитавайте ги чрез любов!

За желанието на детето да ходи на детска градина е от значение иатмосферата в самата група. А това най-вече зависи от уменията и усилията на педагозите да създадат атмосфера на топлина, уют и обич. Ако детето почувства това, много по-бързо ще изчезнат неговите страхове и вълнения. Бъдете сигурни, че това, което вие искате за вашето дете, го искат и учителите. Те не по-малко от вас са загрижени децата да свикнат с новостите и да сформират един добър колектив, с който да работят лесно ида постигат целите на предучилищното образование.

Ако детето още от първия ден усети доброжелателните отношения между родители и педагози, със сигурност ще се справи по-бързо с новата среда.

Аз вече знам и мога

Какво най-много обича всяко дете? Да играе, разбира се! А това означава и да научава все нови неща, да покорява все нови хоризонти, да опознава все нови светове. В детската градина чрез игрова форма детето придобива знания, които го подготвят за следващия етап - училището. В отделните групи се усвояват различни знания, съобразени с държавните образователни изисквания от Наредба №5 за предучилищно образование.

Всяка детска градина избира методическите ръководства и учебни помагала, които се предлагат от различните издателства, с помощта на които се обучават децата, съобразно програмната система на детската градина.

Допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина

ДГ „Космонавт“, Шумен предлага допълнителни занимания срещу заплащане от страна на родителите или по проекти: народни танци, английски език, футбол, художествена гимнастика и т.н. В същото време в община Шумен се предлагат: пеене, музикални инструменти, спортни танци, балет, футбол, бойни изкуства, различни езици и т.н. Какво да изберете?

Относно спортните занимания, нека напомним, че движението е безкрайно важно за детето.

Дори и да не запишете малкото човече още от първа група на даден спорт, осигурете му необходимите условия за достатъчно бягане, скачане, катерене. А ако детето е твърде енергично, подвижно, палаво - не бързайте да го наричате хиперактивно. Повишената физическа и емоционална активност е характерна за повечето деца.

Каквото и становище да имате по отношение на допълнителните занимания в детската градина, не пренебрегвайте мнението на детето. Поговорете с него, не подминавайте въпросите му. Нека напомним, че вие можете както да помогнете на децата си да развият своите дарби със загрижеността си, така и да им причините стрес и несигурност с незаинтересованост или налагане със сила. Не забравяйте, че децата в тази възраст сменят бързо интересите си, искат да опитат нещо ново и само след някой друг месец вече не им е интересно. Това е нормално и няма нужда да насилвате и себе си, и детето в продължението с дадено занимание.

Не пренебрегвайте мнението на детето - макар и малко, то е личност съссвое мнение и позиция. Постарайте се заедно с детето да намирате посоките на неговото развитие.

Ролята на мама и татко

Родители, Вие сте... и учители. Едва ли Ви изненадваме с подобно твърдение. Та именно Вие цял живот ще преподавате най-ценните уроци на своето дете - ако до вчера сте го учили как да държи лъжичката, то днес например е важно да го научите да поздравява или да се извинява, когато трябва. А за да му бъдете максимално полезни и в учебния материал, който се усвоява в детската градина, отделяйте нужното време. Не разчитайте, че единствено педагозите са отговорни за знанията и уменията на Вашето дете. Разгледайте в книжарниците колко интересни книжки, атласи, енциклопедии има за съответната възраст. Любовта към книгата и четенето се гради най-вече в семейството. Помислете, колко по-полезна би била вечерта, ако вместо пред телевизора седнете цялото семейство в кръг и започнете да четете приказка, като се редувате, а като дойде ред на детето може да му дадете правото да измисли по-нататък историята или пък всеки може да разказва по картинките в книжката. Както всички знаем, книгата е прозорец към света. Помогнете на детето да „проглежда“ все по-далеч и по-далеч... Някои от съвременните родители вероятно ще добавят: „Вече не само книгата, а и модерните технологии са прозорец към света “. Дали е така и доколко те са вредни или полезни за малкото човече, няма да спорим, но до 30 минути на ден те могат да се ползват за обучение на децата, но ползването на мултимедия е далеч по-добро за зрението на детето.

Ето и съветите ни как употребата на дигитални устройства да бъде в полза на децата:

*Съвместете ученето и забавлението - можете да се възползвате от множество безплатни образователни приложения за най-малките, които им помагат да учат нови неща по предизвикателен начин;

*Играйте и учете заедно - децата могат да учат много ефективно, ако го правят заедно с възрастен. Това дава възможност да покажете на детето как да използва таблета по най-добрия начин и да говорите за важните правила за онлайн безопасност;

*Поставете граници: определете времето, което детето ще отделя за игри на таблета - ясните правила помагат на децата да развиват самоконтрола си, а и ги предпазват от преумора пред екрана;

*Внасяйте разнообразие, предлагайте алтернативи: настолни игри, спорт, рисуване, танци, които да развиват различни умения - логическо мислене, фина моторика, екипност и постоянство;

*Нека детето бъде достатъчно време навън, да играе, да фантазира, да общува. И не спирайте да се интересувате от неговия свят, интереси, емоции.

Играйте и учете

Да, прекрасно е, когато детето ходи с удоволствие на детска градина, здраво е, няма проблеми с приятелите... И вие на свой ред сте спокойни на работното си място, сигурни сте, че педагозите се грижат за вашето дете и то е в добри ръце... Да, дано всичко бъде така. Но това не би трябвало да изключва вашето внимание и грижа. Не забравяйте, че детето има нужда от общуването с вас, от играта с вас, от вълнуващи преживявания с вас. Така че, всеки ден отделяйте време за пълноценно общуване с него. Съчетавайте приятното с полезното. И наред със забавлението „преподавайте” и своите знания.

Ето няколко идеи за образователни игри:

Какво знаеш за мен?

Изберете една играчка - например плюшеното коте. От детето изисквайте внимателно да открие особеностите: цвят, големина, меко-твърдо, къде живее, с какво се храни. Вие му задавайте въпроси, а то да отговаря. След това сменете ролите. Задаването на въпросите „защо" и „как" е много важно. Именно чрез тях детето обогатява и разширява своята любознателност.

Познай ме

Огледайте се в стаята. Кой колко предмета може да назове. А кой ще познае, прозорецът дали е кръг или правоъгълник, а масата - квадрат или кръг? Така детето ще усвои различните форми. Включете и признаците - от какво са направени дадените предмети. Също така кое за какво служи. След това можете да описвате даден предмет по споменатите характеристики и детето да отгатва кой е той.

ЗДРАВЕТО

Безспорно за мама и татко най-важно е детето да бъде здраво. Тогава усмивките и безгрижието са гарантирани. За съжаление в повечето случаи болестите са неделима част от началния период в детската градина.

Кои са причините, за да се случи това?

Често родителите сами изнежват детето, а после се учудват защо то боледува. Освен това всички хора, включително и децата, имат определен набор от бактерии и при контакт с други хора настъпва активен обмен. Този период не е продължителен, ако принципно детето е здраво. Но ако защитните сили на организма са слаби, всяко вирусно или инфекциозно заболяване ще има по- сериозен характер.

Детето боледува в детската градина и поради нарушеното емоционално равновесие. Това е трудно да избегнете, тъй като стресът в началото е почти неизбежен. Известно е, че по време на стрес имунната система отслабва. В случая основното е да помогнете за по-бързата психологическа адаптация на детето. Причините за стреса, водещи до това детето да боледува в детската градина, често пъти са негови най-различни страхове, основани на липсата на жизнен опит. Например сутрин оставяте детето в детската градина и не се сещате да му кажете, че следобяд ще дойдете да го вземете. За вас това е ясно, но за детето - не. И то през целия ден ще се страхува.

Детето често боледува и защото на подсъзнателно ниво разбира, че за да бъде у дома, трябва да се разболее. И това се случва. Въобще детската психика е нещо много специално. Не обвинявайте детската градина за честите боледувания на детето. Тя не е виновна. Но принципно когато попадне в нови условия, е нормално детето да го преболедува по един или друг начин, това е реакция на организма към настъпилите промени.

Какво да направим, за да помогнем на детето да се справи по-бързо?

Тъй като безспорно за всеки родител е най-важно детето му да е здраво, ето как можете да се противопоставите на неприятните болести, за да бъдат дните в детската градина спокойни и усмихнати.

1. Консултирайте се с вашия педиатър и изгответе подходяща за вашето дете схема за укрепване на имунитета.
2. Изгответе пълноценно меню. Детето трябва да се храни здравословно. В детската градина имат грижа това да се случва през деня, но това не отменя нуждата от пълноценна вечеря. Обикновено около 17-18 ч., когато прибирате детето от градина, то е много гладно и е склонно да погълне огромни количества вредни храни, ако му позволите, а след това да откаже здравословното хранене. Затова се погрижете да осигурите пълноценна вечеря в по-ранен час. Детето трябва да получава чрез храната необходимите витамини и микроелементи. Да приема достатъчно количество белтъчини (млечни продукти, месо), плодове и зеленчуци. Прекомерно сладките и мазни храни влияят зле на имунната система. Не забравяйте, че трябва да пие достатъчно количество вода. Ограничавайте соковете и сладките напитки, които водят до чувство на засищане и често запълват малкото детско стомахче за сметка на храненето.
3. Спазвайте дневния режим. Детето се нуждае от достатъчно сън от поне 9-10 часа нощен сън и 1-2 часа следобеден сън. Осигурявайте му условия за пълноценна почивка. В противен случай страда имунната и нервната система, както и хормонът на растежа.

4. Осигурете възможност на детето да се движи достатъчно. Оставяйте го да тича, скача и се катери при всяка възможност. Това е подходящата възраст да го научите да кара колело. Спортувайте заедно при всяка възможност и не забравяйте предпазните средства - каска, наколенки. Ако не сте въвели семеен спортен ден, сега е моментът. Определете си поне 1 час в седмицата, в който можете заедно да потичате в парка. Бързо ще се убедите, че когато цялото семейство сте заедно, е много по-забавно.

5. Помислете за закаляването на детето. Свежият въздух, разходките сред природата са незаменим източник на здраве.

6. Обличайте детето подходящо, не прекалявайте с навличането. И не забравяйте, че в гардероба в детската градина трябва винаги да има оставено от вас резервно облекло.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ...

Искрено се надяваме да сме ви от полза с нашите съвети и препоръки. Просто бъдете активни в разрешаването на проблеми, в споделянето на радости, във вземането на решения.

Ние искаме най-доброто за Вашите и в същото време „наши“ деца!

Персоналът на ДГ „Космонавт“ очаква вашата помощ и загриженост така, както вие очаквате същото от него.

Усмихнете се, да си подадем ръце и заедно да дадем най-доброто от себе си в името на нашите деца.